

ΠΑΓΩΝΙΑ

(Από το καινούριο βιβλίο του Κώστα Παρορίτη «ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ».)

Περασμένη ή ώρα. Οί άνθρωποι νωρίς νωρίς, μαζωχτήκανε απόψε στα σπίτια τους. Κακή νύχτα. Χειμώνας, κρύο, βροχή. Στόν καφενέ του κύρ Πέτρου λίγοι μένουνε ακόμα. Είναι κει μια παρέα από χαμάληδες του μώλου που παίζουνε πρέφα με καπίκια. Παίζουνε για σφέρο, χτυπούνε με θυμό τις γροθιές τους στο μαρμάρινο τραπέζακι, βλαστημάνε σά χάνουνε κ' είναι έτοιμοι να σφρχύνε για ένκ καπίκι. Τό παιγνίδι γι' αυτούς δέν είναι πιά ξεκούραση, είναι ξεκολούθηση τής δουλειάς, που περιμένουνε κάτι ακέμα να κερδίσουνε για να συμπληρώσουνε τό φτωχό μεροδούλι. Πάρα πέρα ένκς γέρος με γυαλιά είναι χωμένος σε μια φημερίδα· διαβαζει άργά, συλλαβιστά, τά νέα τής ημέρας, τά χελια του κουνιούνται αδιάκοπα καθώς διαβαζει και τό διάβασμα προχωρεί μονότονο, άργό, άπελπιστικό. Ένας βαρκάρης μοναχός καπνίζει ναργιλέ βάζοντας τό ένα πόδι άπάνω στο άλλο. Κοντά στο παράθυρο που βλέπει στην πλατιά καθονται δυό κύριοι καλοντυμένοι· είναι βυθισμένοι σε κάποια χαμηλή κουβέντα και κάποτε στρέφουνε τά κεφάλια και κοιτάζουνε άνήσυχα δζω στο πεζεδόμι όπου άκούγεται ο κρότος που κάνει τό νερό τής βροχής άπάνω στα μάρμαρα. Ο καφετζής κουτουλά πίσω από τόν μπάγκο· ο ύπηρέτης ένα παιδί ως δάδεκα χρονώ άκουμπά σ' ένα σακκι γεμάτο κουκκιά και κοιμάται με τό στόμα άνοιχτό. Τά σκονιά που κρέμονται οι λάμπες, γεμάτα μύγες που βρήκανε κει καλό να κουρνιάσουνε· ένα καναρινάκι κοιμάται ήσυχα άπάνω σ' ένα ξυλαράκι μέσα σ' ένα μικρό, άσφυκτικό κλουβί, κρεμασμένο από τό νταβάνι. Σιγαλιά μέσα. Οί δυό κύριοι κατεβάζουνε τή φωνή τους στην κουβέντα όσο που νάκούγονται και δέν ξεχωρίζουνε παρά οι φωνές τώ χαμάληδων τώ μώλου που κατεβάζουνε δλα τά καντήλια κι δλα τάγια δισκοπότηρα άπάνω στη φιλονικία.

Μπροστά στο μαγαζι είναι μια μικρή καμάρα· κάτω από τήν καμάρα αυτή έχουνε τρυπώσει δυό μικροί μάγκες· δέν είναι πιά μεγάλοι από δέκα χρονώ. Ξυπόλυτοι κ' οι δυό πατούνε στις κρύες βρεγμένες πλάκες του πεζοδρομιού. Τουρτουρίζουνε από τό κρύο, χώνουνε τά χέρια στις άμασκάλες τους για να βρούνε ζέστα, στρυμώνουνται ο ένκς κοντά στον άλλο για να ζεσταθούνε. Δέ λένε τίποτις μεταξύ τους κι από τό στόμα τους βγαίνει ο άχνός τής ανάσας που τους ζεσταίνει λίγο για μια στιγμή τά μάγουλα· οι μύτες τους, ταύτιά τους παγωμένα και κόκκινα. Ο πιό μικρός φράει ένα μακρύ, πλατύ παντελόνι ζωσμένο στη μέση με σπάγκο. Μέσα σ' αυτό τό παντελόνι χωρούσανε εύκολα τά πόδια και τώ δυό. Ο άλλος έχει μια πίννη φρεσιά που τού τηνε χαρίσανε από τό σπίτι κάποιου χτυκιασμένου που πέθανε τις προάλλες. Βρέχει. Βροχή με τό άσκι. Τά μάρμαρα του πεζοδρομιού γυαλίζουνε σαν καθρέφτης κάτω από τό φως του φαναριού που κείει άψηλά στη γωνιά. Μέσα στο λιμάνι χύνουνται με βουή τά θολά ποτάμια που κατεβαίνουνε δρημητικά από τους διάφορους δρόμους· ή θλασσα έχει ταραχή φριχτή· τά κύματα χτυπούνε με λύσσα στο μουράγιο, σηκώνουνται άψηλά άφρισμένα και σπάζουνε στενάζοντας άπάνω στις πλάκες του μώλου. Τά καίκια χορεύουνε ένα τρελλό χορό ενώ ο άέρας παίζει τό θλιβερό σκοπό του· τρίζουνε οι άλυσίδες, δέρνουνται τά σκονιά, άγχομαχούνε τά σκάφη, περνά σφυρίζοντας ο άέρας μέσα

από τά ψηλά κατάρτια που σχηματίζουνε ένα μυστηριώδικο δάσος μέσα στη σκοτεινιά τής νύχτας. Τά σκουλιά, φύλακες τών καικιών, άλυχτάνε φοβισμένα, κ' οι βαρκοϋλες κ' οι ψαροπούλες, όσες δέν είναι καλά άραγμένες, πάνε να πεταχτούνε δζω στο μώλο, από τό κύμα τό θεόρατο.

— Κατακλυσμός, — λέει ο ένκς από τους δυό που καθονται κοντά στο παράθυρο — Δέ θα μπορούμε να φύγουμε από δω· κ' έχω καλό φαί απόψε και θα με περιμένουνε.

Στην πλατιά τήν μαρμαρένια ψυχή δέ φαίνεται. Από τις κλειστές πόρτες τώ μαγαζιού χύνονται δζω γυαλιστερές φωτεινές λούριδες. Τά σπίτια που σκαρφάδουνε στο βράχο, βυθισμένα στο σκοτάδι.

Πού κει που σε κανένα παράθυρο φαίνεται κανένα φως δειλό. Ο γέρος μέσα στον καφενέ δέν παρατάει τή φημερίδα. Μόνο όταν άκούγεται κανένα μπουμπουνητό σηκώνει τό κεφάλι του, κοιτάζει δζω και πάλε βυθίζεται στο άγωνιώδικο διάβασμά του. Οί χαμάληδες ξεκολούθουνε τό παιγνίδι κι ο καφετζής τόν ύπνο του. Κάποτε όταν οι φωνές δυναμώνουνε άνοίγει για μια στιγμή τά μάτια του, τους κοιτάζει νυσταγμένκ και σιγά σιγά άρχίζει να τότε ξαναπαίρνει αυτή τήν ώρα όνειρεύεται να εΐτανε σ' ένα ζεστό κρεβάτι και δέ βλέπει τήν ώρα τότε νάδειάσει τό μαγαζι για να τό πάρη δίπλα άπάνω σε παχύ στρώμα. Μά ή βροχή δέν ένοσι να σταματήσει. Λές και θέλει να πνίξη τό νησί. Οί μάγκες τουρτουρίζουνε στην καμάρα. Με δλο τό κρύο ή νύστα τους βαραίνει τά βλέφαρα. Δέν έχουνε που να πάνε. Ο ένκς είναι πεντάρρανος· κοιμάται ταχτικά μέσα στις βάρκες κι όταν κάνει κρύο τρυπώνει, άν τόν άφήσουνε, σε κανένα φούρνο ή σε καμιά καμάρα. Ο άλλος έχει γονιούς μά ο πατέρας του, μεθυμένος, τό τσακίζει κάθε βράδυ στο ξύλο και και τού παίρνει τις πεντάρες που μαζεύει, κάνοντας θελήματα δλη τή μέρα, για να τά πιη. Προτιμάει να μη πηγαίη στο σπίτι. Γλυτώνει τό ξύλο μά δέ βλέπει τή μάννα του και πεθαίνει από τό κρύο.

Οί δυό κύριοι τελειώσανε από ώρα τήν κουβέντα τους· εΐτανε δλα όσα είχανε να πουνε, τά ξαναμασήσανε για χιλιοστή φορά· τώρα καθιυνται άμλλητοι κοιτάζοντας τή βροχή. Ο ένκς συλλογιέται τό καλό φαί που τονε περιμένει στο σπίτι, ο άλλος τή γυναικούλα του, τά παιδάκια του που μαζεύονται δλοι κάθε βράδυ ύστερης από τό φαί στην τραπέζα· σε χρυσή, δλόγλυκη συντροφιά· τό καναρινί τινάξει τά φτερά του μέσα στη συρματένια φυλακή του τρομαγμένο σαν από κακό όνειρο. Μια πεταλουδίτσα τριγυρίζει γύρο στο γυαλι τής λάμπας με άνεξήγητη πιμονή. Άξαφνα άκούστηκε ένκς μικρός χτύπος. Κάποιος χτυπούσε τό τζαμένο φεγγίτη τής πόρτας. Οί δυό κύριοι σηκώσανε τά κεφάλια τους. Ένα πουλάκι, εΐπε ο ένκς αδιάφορα. Τό πουλι χτυπούσε τις φτερούγες του άπάνω στα τζάμια· ζητούσε φαίνεται μέρος να μπη. Κάποτε άνακάλυψε κάποια τρυπίτσα στο τζάμι και τρύπωσε. Γύρισε από δω γύρισε από κει άμπτωση ώρα όσο που άκούμπισε σ' ένα καρφι άψηλά. Εΐτανε μούσκεμα από τή βροχή· θα κρύωνε· άρχισε να ψειρίζεται, φαινότανε σαν έφχαριστημένο εκεί· δζω δέ βρήκε μέρος να κουρνιάσει όταν πλάκωσε ή βροχή. Πλανήθηκε νάμποσο τρέμοντας από τό κρύο· ή ψυχούλα του παγωμένη από τό φόβο· τό αίμα του κομμένο. Τώρα πιά είναι καλά. Μέσα στον καφενέ ή άτμοσφαιρά είναι χλιχρή κι ο ύπνος γλυκός. Τό πουλάκι θα στεγνώσει, θα κοιμηθη ήσυχα ως τό πρωί. Τινάξει τά φτερά του και καλοκάθισε στο καρφι τού τοίχου· ή ψυχίτσα του ήρθε στον τό-

πο της.

Ο καφετζής άνοιξε άξαφνα τά μάτια του· χαμουρήθηκε άνοιγοντας τό στόμα του σά φούρνο, τανύστηκε, κάτι μουρμούρισε. Τό πουλάκι είχε χάσει τό κεφάλι του κάτω από τή φτερούγα του. Ο καφετζής τό είδε.

— Μπα, εΐπε.

Η πρώτη σκέψη του εΐτανε να τό πιάσει. Πήρε ένα πανί κι άρχισε να τό κουνάη τόν άέρα. Τό πουλι φιδήθηκε και φτερούγισε τρομασμένο· δτι τώπαίρνε ο ύπνος έπειτα από τήν κρύα τρομάρα· τό κυνήγησε, τόφερε από δω, τόφερε από κει, δέν μπόρεσε να τό πιάσει. Θύμωσε. Έπειτα άνοιξε τήν πόρτα του δρόμου. Ένας κρύος άέρας χύθηκε μέσα· τό φως τής λάμπας παρ' όλίγο να σβυστη· ο γέρος που διάβαζε τή φημερίδα σταμάτησε τό διάβασμα.

— Οά μας πουτιάσει, κύρ Πέτρο, εΐτανε οι δυό κύριοι.

Τό πουλι κυνηγημένο, τρομαγμένο βρήκε τήν πόρτα άνοιχτή και χύθηκε δζω. Οζω σκοτάδι, κρύο τρυπητό. Η πόρτα ξανακλείσει· ο καφετζής ξανακάθισε στον μπάγκο και σε λίγο άρχινισε παλε τό κουτούλημα.

Η βροχή τώρα είχε σταματήσει.

— Καιρός να πηγαίνουμε, εΐπε ο ένκς κύριοι· θά νησουήουνε στο σπίτι· και σ' έχω ένα φαί απόψε!

Φορέσανε τά βροειά παλτά τους, σηκώσανε τους γιακάδες τους, βυθίσανε τά χέρια στις τσέπες και βγήκανε δζω. Η θάλασσα βούιζε· τά ποτάμια τής βροχής κατεβαίνανε δρημητικά για να χυθούνε στη θάλασσα. Ο ούρκνός γεμάτος σύννεφα μαύρα. Τό σφγχαρι κρουμένο δειλά πίσω από τά σύννεφα. Οί δυό κύριοι εΐτανε τήν καληνύχτα. Τή στιγμή που χωρίζοντανε, τό πόδι τού ένός σκόνταψε σε κατι τί. Έσκυψε να ιδη τί εΐτανε. Ά Ένα πουλάκι· εΐπε και τράβηξε τό δρόμο του βιαστικά. Τήν ίδια στιγμή βγήκανε κ' οι δυό μάγκες από τήν καμάρα. Πατούσανε άπάνω στις λάσπες. Δέν είχανε που να πάνε· άν τους άνοίγανε στο φούρνο, καλά.

— Δες πώς στη μάννα σου απόψε· ρώτησε ο ένκς. Ο άλλος είχε σκύψει χάμω· κάτι κρατούσε στα χέρια του.

— Ρέ, για ιδεις ένα πουλάκι!

Ο μικρός ζύγωσε τό κεφάλι του

— Τό κακόμοιρο· θα ψόφησε από τό κρύο!

— Ζεστό είναι ακόμα!

Τόχωσε με ψυχοπόνια στον κόρρο του άπάνω στο κριάς του για να τό ζετάνη. Μά τό πουλάκι εΐτανε πιά νεκρό. Οί δυό μάγκες ξεκολούθησαν άμλλητοι τό δρόμο τους μέσα στο σκοτάδι.

— Να μας άνοίγανε στο φούρνο! συλλογιόντανε.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Έντοκοι καταθέσεις

Η Έθνική Τράπεζα δέχεται έντόκους καταθέσεις εις τραπεζικα γραμμάτια και εις χρυσόν, ήτοι εις φράγκα και λίρας στερλίνας· άποδοτίας εις ώρισμένην προθεσμίαν ή διαρκεία.

Αι εις χρυσόν καταθέσεις και οι τόκοι αυτών πληρώνονται εις τό αυτό νόμισμα, εις δ έγίνετο ή κτεθείσεις εις χρυσόν ή δι' έπιταγής ύψους (cheques) επί τού έξωτερικού κατ' έπιλογήν τού όμολογούχου.

Τό κεφάλαιον και οι τόκοι των όμολογιών πληρώνονται εν τώ Κεντρικώ Καταστήματι και τή αίτησει τού καταθέτου εν ταις Έγκοκαταστήμασι τής Τραπέζης.

Τόκοι τών καταθέσεων.

1 1/2	τοίς 0/0	κατ' έτος	διά καταθέσεις 6 μην.
2 1/2	»	»	»
3	»	»	»
4	»	»	»

Αι όμολογίσι των έντόκων καταθέσεων εκδίδονται κατ' έπιλογήν τού καταθέτου όνομαστικα ή άνωνομοι.